

Số: 04/2023/QĐST-VDS

Thanh Miện, ngày 16 tháng 3 năm 2023

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
“Về việc tuyên bố một người là đã chết”

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THANH MIỆN, TỈNH HẢI DƯƠNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Phạm Đức Chính.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Hùng - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Diên - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2022/TLST-VDS ngày 14 tháng 10 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS ngày 07/3/2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Ông Nguyễn Mạnh K, sinh năm 1952; Nơi cư trú: Số 83B/12, khu phố 2, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai; vắng mặt (có đơn đề nghị vắng mặt).

- *Người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết:* Bà Nguyễn Thị X, sinh năm: 1952; sinh quán và nơi cư trú cuối cùng: Thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương.

- *Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:*

+ Chị Nguyễn Thị Ch, sinh ngày 01/01/1978; địa chỉ: Số 74C/12, tổ 21A, khu phố 2, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai;

+ Anh Nguyễn Văn C, sinh ngày 10/3/1980; địa chỉ: Số 74C/12, tổ 21A, khu phố 2, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai;

+ Chị Nguyễn Thị T, sinh ngày 26/11/1981; địa chỉ: Số 74C/12, tổ 21A, khu phố 2, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai;

Đều ủy quyền cho ông Nguyễn Mạnh K

NỘI DUNG VỤ VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và biên bản ghi lời khai của ông Nguyễn Mạnh K xác định như sau: Ông với bà Nguyễn Thị X kết hôn năm 1977 và có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân (UBND) xã L, huyện T theo quy định. Quá trình chung sống, vợ chồng ông sinh được 03 con chung gồm: Chị Nguyễn Thị Ch, Anh Nguyễn Văn C, Chị Nguyễn Thị T. Vợ chồng ông và các con đều sinh sống và làm ăn tại thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương cho đến thời điểm năm 1999. Ông nhớ chính xác ngày 17/6/1999, lúc đó ông đang làm công việc đồng áng thì vợ ông là bà X đã tự ý bỏ nhà đi không rõ lý do, không nói gì với bố con ông. Mặc dù gia đình ông

đã nhiều lần tìm các biện pháp tìm kiếm, hỏi thăm tin tức, đăng phát báo đài nhưng đều không có tin tức gì của bà X từ đó đến nay, không biết bà ấy ở đâu, còn sống hay đã chết và từ ngày bà X bỏ đi cho đến nay, bà X không quay trở lại hay liên lạc với gia đình ông lần nào nữa. Tính đến nay, bà X đã biệt tích hơn 20 năm. Do có liên quan đến quan hệ nhân thân và tài sản đối với gia đình ông nên ông làm đơn yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Thanh Miện tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết.

Tại biên bản lấy lời khai Chị Nguyễn Thị Ch, Anh Nguyễn Văn C, Chị Nguyễn Thị T là các con của ông K, bà X xác định: bố mẹ anh chị là ông Nguyễn Mạnh K và bà Nguyễn Thị X; gia đình anh chị cư trú, sinh sống tại thôn K, xã L đến năm 1999 thì mẹ anh chị bỏ nhà đi, không nói gì với gia đình. Mặc dù gia đình đã nhiều lần tìm kiếm, hỏi thăm tin tức, đăng báo đài nhưng không có kết quả, không có tin tức bà X ở đâu, còn sống hay đã chết. Nay bố anh chị làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết, cả gia đình đều nhất trí, không có ý kiến gì và đề nghị Tòa án căn cứ các quy định của pháp luật để giải quyết.

Tại biên bản làm việc với anh chị em ruột của bà X đều xác định: Bố mẹ các ông bà là cụ Nguyễn Văn K và Nguyễn Thị L; sinh thời 02 cụ sinh được 07 người con gồm bà Nguyễn Thị X, ông Nguyễn Văn D, ông Nguyễn Văn Th, ông Nguyễn Văn D1, ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị S, bà Nguyễn Thị X1. Bà Nguyễn Thị X là chị cả trong gia đình, năm 1977 kết hôn với ông Nguyễn Mạnh K quê quán tại thôn K, xã L, huyện T; vợ chồng tổ chức cuộc sống chung, cư trú tại thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương sinh được 03 con chung là Nguyễn Thị Ch, Nguyễn Văn C và Nguyễn Thị T. Đến khoảng năm 1999, gia đình các ông bà được biết bà X đã bỏ nhà đi, không nói gì với gia đình ông K cũng như không về nhà các ông bà, mặc dù hai bên gia đình đã nhiều lần tìm kiếm, hỏi thăm tin tức, đăng báo đài nhưng không có kết quả, không có tin tức bà X ở đâu, còn sống hay đã chết. Nay ông Nguyễn Mạnh K là chồng bà X làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết, các ông bà đều nhất trí, không có ý kiến gì và đề nghị Tòa án căn cứ các quy định của pháp luật để giải quyết.

Biên bản xác minh ở địa phương, đại diện thôn K, xã L cho biết: Bà Nguyễn Thị X là vợ ông Nguyễn Mạnh K, vợ chồng ông K bà X kết hôn từ năm 1977, sinh được 03 con chung và sinh sống, cư trú tại địa phương. Địa phương nắm bắt, thời điểm khoảng năm 1999, bà Nguyễn Thị X đã bỏ đi khỏi địa phương và không quay về địa phương lần nào nữa từ đó đến nay. Gia đình bà X đã nhiều lần tìm kiếm nhưng không có bất cứ tin tức gì của bà X. Nay ông Nguyễn Mạnh K là chồng bà X yêu cầu Tòa án tuyên bố bà X là đã chết, đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định của pháp luật.

Biên bản xác minh tại Công an xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương thể hiện: Qua kiểm tra sổ sách, thông tin lưu trữ tại Công an xã Lam Sơn, xác định không còn lưu giữ thông tin liên quan đến trường hợp công dân Nguyễn Thị X, sinh năm 1952.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Miện trình bày việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, Thư ký trong quá trình xác minh, thu thập chứng cứ; tiến hành tố tụng tại phiên họp chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Về đường lối giải quyết: Đề nghị áp dụng điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật Dân sự; các Điều 149, Điều 391, 392, 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Mạnh K, tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết. Ngày chết của bà Nguyễn Thị X được xác định là ngày 18/6/2004.

- Quan hệ nhân thân của bà Nguyễn Thị X được giải quyết theo quy định như đối với người đã chết.

- Quan hệ tài sản của bà Nguyễn Thị X được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Mạnh K được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của người yêu cầu, ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Miện, Toà án nhân dân huyện Thanh Miện nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1952 có nơi cư trú cuối cùng là thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương. Do có liên quan về quan hệ nhân thân và quan hệ tài sản của gia đình bà, ông Nguyễn Mạnh K là chồng bà X làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết. Toà án nhân dân huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương thụ lý giải quyết việc dân sự “Yêu cầu tuyên bố một người đã chết” theo đơn yêu cầu của ông Nguyễn Mạnh K là bảo đảm quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị X đã chết của ông Nguyễn Mạnh K: Bà Nguyễn Thị X là vợ ông Nguyễn Mạnh K, quê quán tại thôn K, xã L. Theo lời khai của các con và anh chị em ruột của bà X; biên bản xác minh với đại diện chính quyền địa phương, công an xã L, huyện T đã có đủ cơ sở xác định: Bà Nguyễn Thị X đã đi khỏi địa phương từ ngày 17/6/1999, gia đình đã nhiều lần tìm kiếm nhưng không có tin tức gì từ đó đến nay cũng như việc bà X không quay trở lại địa phương lần nào và cũng không có bất kỳ hình thức nào liên hệ với gia đình và địa phương. Quá trình giải quyết việc dân sự, Toà án nhân dân huyện Thanh Miện đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết, đã được đăng tải thông tin trên 03 số báo liên tiếp của Báo Nhân dân - Cơ quan trung ương của Đảng Cộng Sản Việt Nam, tiếng nói của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam, phát sóng 03 tin liên tiếp trên Đài tiếng nói Việt Nam (VOV) và đăng thông báo trên Cổng thông tin điện tử của Toà án nhân dân tỉnh Hải Dương. Đã hết thời hạn 04 tháng kể từ ngày đăng, phát tìm kiếm đầu tiên mà không có tin tức gì về bà Nguyễn Thị X và bà X cũng không về gia đình, địa phương. Như vậy, có đủ căn cứ xác định bà Nguyễn Thị X đã biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống. Căn cứ điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự cần chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Mạnh K về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị X là đã chết.

[3] Về việc xác định ngày chết của bà Nguyễn Thị X: Theo lời trình bày của ông Nguyễn Mạnh K, của gia đình bà X và địa phương cùng các tài liệu chứng cứ khác xác định bà Nguyễn Thị X bỏ đi khỏi địa phương từ ngày 17/6/1999, do vậy thời hạn 05 năm liên biệt tích của bà X được xác định từ ngày 17/6/1999 đến ngày 17/6/2004 và ngày chết của bà X là ngày 18/6/2004.

[4] Về lệ phí: Ông Nguyễn Mạnh K là người cao tuổi nên được miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định. Về chi phí đăng thông báo tìm kiếm bà Nguyễn Thị X trên các phương tiện thông tin đại chúng: Ông K là người yêu cầu nên phải chịu toàn bộ chi phí và đã thực hiện xong.

[5] Đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Miện về việc giải quyết việc dân sự là phù hợp với quy định của pháp luật, cần chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ Điều 68, Điều 71, Điều 72, khoản 1 Điều 148 của Bộ luật Dân sự; khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 361, 370, 371, 372, 391, 392 và Điều 393 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Mạnh K, sinh năm 1952; quê quán: Thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương; địa chỉ: Số 83B/12, khu phố 2, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Tuyên bố bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1952, nơi cư trú cuối cùng tại: Thôn K, xã L, huyện T, tỉnh Hải Dương đã chết ngày 18/6/2004.

2. Khi Quyết định này có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của bà Nguyễn Thị X được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của bà Nguyễn Thị X được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Về lệ phí: Ông Nguyễn Mạnh K được miễn lệ phí dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết; Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày ra quyết định; Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong hạn 15 ngày kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- VKSND huyện Thanh Miện;
- Người có QL, NV liên quan;
- Chi cục THADS huyện Thanh Miện;
- UBND xã L, huyện T;
- Lưu hồ sơ vụ việc.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP
Phạm Đức Chính (đã ký)